

1.10. Miraciye

Miraç mûcizesi hemen bütün Müslüman milletlerin medeniyetlerine edebiyat, mûsikî, minyatür, hat ve kitap sanatları bakımından yansımıştır. Mûsikîye yansıması ve şöhret bulması ise. XVII. yüzyılda Nâyi Osman Dede'nin Miraciyesi ile başlamıştır. Daha önceleri Yazıcı Mehmed'in Muhammediyye'si gibi içerisinde miraç bahsi geçen bölümler okunuyor olsa da, Türk mûsikîsinde Miraciye asıl şöhretini Nâyi Osman Dede ile bulmuştur.

Altı bahirden oluşan bu eserin birinci bahri segâh, ikinci bahri müstear, üçüncü bahri dügâh, dördüncü bahri nevâ (bu bölüm maalesef günümüze ulaşmamıştır), beşinci bahri sabâ, altıncı bahri ise hüseyni makamlarında bestelenmiştir. Bu beste o kadar meşhur olmuştur ki mirâç kandilini takiben birçok cami ve tekkelerde okunması için vakıflar tahsis edilmiştir. Mehmet Nasûhî Cami, Aziz Mahmud Hüdâyî Cami, Sünbül Efendi Cami ve Bursa Mahkeme Cami'nde her yıl okunması geleneği oluşmuştur. Zengin birtakım kişiler büyük camiler ve tekkelere teberrularda bulunarak mûsikîmizin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır. Mevlid, Miraciye ve Muhammediyye okunmak için bir hayli

vakıflar tesis edilmiştir. Hz. Peygamber'in (s.a.v.) miracını her yönüyle yaşamak isteyen bu insanlar, miraç hadisesini en ince ayrıntısına kadar düşünerek Hz. Peygamber'e (s.a.v.) miraçta sunulan içecekleri temsilen şerbet ve süt ikram etmektedirler. Hüseyin Sadettin Arel ile birlikte tespit ettikleri miraciye notasını Dr. Suphi Ezgi "Amelî Nazarî Türk Mûsikîsi" isimli eserinde güftesi ile birlikte neşretmiştir. Bu neşri, zorla usule uydurulduğu gerekçesi ile kabul etmeyen Ekrem Karadeniz ise bu eserin durak şeklinde ve usulsüz olarak bestelendiğini savunmaktadır.